اجرای «بدون‌شرط» همزمان با ایام فاطمیه

نمایش «بدون‌شرط» در فرهنگسرای خاوران به مناسبت ایام فاطمیه صحنه می‌رود.

فرهنگسرای خاوران همزمان با ایام فاطمیه و به منظور گرامیداشت دخت گرامی پیامبر(ص) نمایش بدون شرط را به مدت ۱۰ شب از ۳ تا ۱۳ دی‌ماه روی صحنه می‌برد.

بدون شرط کاری از گروه فرهنگی-هنری نینوا و به تهیه‌کنندگی سعید محمدی، کارگردانی محسن انصاری و نویسندگی علیرضا صادقی هرشب از ساعت ۱۹ در سالن شهید مطهری اجرا می‌شود.

بدون‌شرط بیانگر یک محبت عارفانه و خدمتی خالصانه از پیرمردی است به‌نام ابوراجح حمامی در قرن ۸ و در شهر حله که از دل این ماجرا به اعماق تاریخ رفته و به حوادث بعد از شهادت پیامبر اکرم(ص) پرداخته خواهد شد.

علاقه‌مندان برای رزرو رایگان این نمایش می‌توانند از طریق سایت www.naynawagroup.ir یا شماره همراه ۰۹۰۱۵۸۰۹۰۶۵ اقدام کرده یا برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی خیابان خاوران، سه‌راه هاشم‌آباد، فرهنگسرای خاوران مراجعه کنند. شماره تلفن‌های ۳۳۷۳۰۰۰۲-۵ آماده پاسخگویی به سوالات مخاطبان است.

روند ترکیب هیأت‌های داوری در جشنواره‌های استانی اصلاح شد

حل معضل دیرینه داوری با تمرکززدایی از پایتخت

علی رحیمی
گروه فرهنگ و هنر

جشنواره‌های تئاتر استانی از بزرگ‌ترین رویدادهای نمایشی منطقه به لحاظ وسعت جغرافیایی محسوب می‌شود که با هدف ایجاد فضای مناسب کار در استان‌ها و شهرستان‌ها، ایجاد فرصت‌های برابر برای اهالی خانواده تئاتر در همه مناطق ایران، توجه ویژه به فرهنگ‌ها و خرده‌فرهنگ‌های اقوام، مناطق و استان‌های مختلف و رشد و گسترش هنر تئاتر برای ایجاد ارتباط در جامعه از سال ۱۳۶۸ شروع شد. فرصتی ارزشمند برای دیده‌شدن و محک‌خوردن هنرمندان در استان‌ها و شهرستان‌ها که راه ورود آنها به عرصه‌های پهناورتر نمایشی را هموار می‌کند. در حقیقت جشنواره‌های استانی یک از پل‌های اصلی رشد و ترقی استعدادهای هنری در شهرستان‌هاست که می‌توانند در گذر زمان پایه‌های تئاتر را مستحکم‌تر از قبل کند. این مهم، دست‌اندرکاران تئاتر کشور را بر آن داشته با مدیریت صحیح و راهبری اثربخش، این مسیر را برای آنها هموار کند. در این مسیر، داوری یکی از مهم‌ترین و در عین حال اصلی‌ترین نقش‌ها را ایفا می‌کند. زیرا داوران چشمان تیزبین جشنواره‌ها هستند که با آرای خود، می‌توانند به جشنواره و پس از آن جشنواره تئاتر فجر جهت دهند و هنرمندان را در مسیر اصلی خود که همان ایجاد انگیزه و هدف برای تعالی تئاتر است، هدایت یا بر این مسیر خدشه وارد کنند. به همین دلیل هم انتخاب هیأت داوران همواره از چالش‌های مدیریتی محسوب می‌شده است.

انتخاب ۳ شیوه داوری در ۳ دهه فعالیت

براساس بررسی‌ها، جشنواره‌های استانی به منظور افزایش بهره‌وری جشنواره و کاهش آسیب‌های احتمالی، در ۳۳ سال فعالیت، سه گونه داوری را تجربه کرده‌اند.

در بسیاری ادوار، داوران جشنواره‌ها توسط اداره‌کل هنرهای نمایشی انتخاب و به استان اعزام می‌شدند. استدلال برآن بود که به منظور انتقال تجربه و دانش و انتخاب عادلانه‌تر از افراد حرفه‌ای و صاحب‌نام برای داوری استفاده می‌شود.

در ادواری دیگر انتخاب هر سه داور توسط اداره کل فرهنگ وارشاد اسلامی استان موردنظر، انجام می‌شد و در دوره‌ای نیز به صورت اشتراکی داوران انتخاب می‌شدند؛ یعنی داورانی از طرف مسئولان استانی انتخاب و یک نفر از آنها توسط اداره کل هنرهای نمایشی برگزیده و به‌عنوان داور و ناظر جشنواره اعزام می‌شدند.

این سه شیوه همواره موافقان و مخالفان متعددی در استان‌ها داشته است که مهم‌ترین آن به استفاده بهینه نکردن از حرفه‌ای‌های تئاتر استان‌ها برمی‌گشت. این‌که با وجود ظرفیت‌های تئاتری در استان‌ها که اغلب نیز در سطح ملی و بین‌المللی مطرح می‌شوند، چرا برگزارکنندگان، هنرمندان و حتی گروه‌های حاضر در جشنواره‌های استانی، سهم کمتری از کرسی داوری این رویداد هنری را به صاحب‌نظران تئاتری خود اختصاص می‌دهند؟ موضوعی بود که همواره در ذهن خانواده تئاتر استان‌های می‌گذشت. موضوعی که امسال به خوبی به آن توجه و تاکید شد.

حسن رونده، مدیر هماهنگی تئاتر استان‌های اداره‌کل هنرهای نمایشی در این‌باره توضیح داد: «براساس سیاستگذاری که امسال در جشنواره تئاتر استانی انجام‌شده، برای استفاده از بضاعت و توان علمی و هنری استان‌ها در جشنواره تئاتر، تصمیم گرفتیم از متخصصان همان استان با توجه به پیشینه و سابقه هر استان و توان علمی آن برای جشنواره تئاتر استانی استفاده کنیم.»

او با اشاره به برخی برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته در انتخاب داوران، تصریح کرد: «همه داوران جشنواره امسال علاوه بر تحصیلات بالا در حوزه تئاتر، در این حوزه نیز سابقه داشتند. چیزی به نام سلیقه در انتخاب آنها وجود نداشت، بلکه داوری‌ها بر اساس معیارها، ملاک علمی، تکنیک و قواعد اعلام‌شده در بخش‌های مختلف اثر نمایشی از جمله بازیگری، کارگردانی، گریم، صحنه، موسیقی و سایر بخش‌ها انجام شد.»

با این اوصاف در جشنواره امسال، متولیان امر، با توجه به شرایط هر یک از استان‌ها، به نوعی هر سه شیوه قبلی را استفاده کردند. یعنی در استان‌هایی که هنرمندان توانمند و باتجربه وجود داشت هر سه داور از همان استان انتخاب شد، در برخی استان‌ها انتخاب دو داور از طرف مسئولان استانی و یک نفر از داوران توسط اداره کل هنرهای نمایشی به‌عنوان داور و ناظر آثار را محک زدند و در تعداد معدود نیز هر سه داور غیر بومی بودند.

توجه ویژه به داوران استانی

اتفاق بسیار خاصی که در جشنواره استانی امسال شاهد بودیم، حضور گسترده داوران بومی و سهم اندک هنرمندان شناخته شده در بخش داوری جشنواره‌ها بود. حتی در ابتکاری ارزشمند، مدیریت جشنواره به جای اعزام هنرمندان شناخته شده در استان‌های کم‌توان‌تر، از برخی داوران بومی استان همجوار که شناخت نسبی به تئاتر آن استان دارد، بهره گرفتند. این تدبیر ضمن افزایش رضایت‌مندی و جلوگیری از لابی‌گری‌های احتمالی، نقش بسیار خوبی در انتقال تجربیات و دانش از استانی به استان دیگر داشت.

براساس اعلام در ۳۳ درصد استان‌ها از داوران بومی همان شهر استفاده شده است. سهم استفاده از داوران شناخته‌شده غیربومی در جشنواره نیز کمتر از ۲۰ درصد کل داوران است که نشان از توجه ویژه دست‌اندرکاران جشنواره تئاتر استانی از هنرمندان توانمند و باتجربه استان‌ها دارد.

کاهش استفاده از داوران تکراری

یکی دیگر از نقاط قوت موضوع داوری‌های جشنواره‌های استانی امسال، کاهش استفاده از داوران تکراری به‌ویژه داوران چهره بود. براساس آمار، فقط نام هفت داور در جشنواره دو بار تکرار شده که در جشنواره شهرهای مختلف به ارزیابی آثار پرداختند و دیگر مانند گذشته نام برخی از داوران در جشنواره‌های استانی پرتکرار شنیده نشد.

حسین فدایی حسین، چهره نام آشنای تئاتر در دو جشنواره استانی خراسان شمالی و قم، علی ایزدی از استادان شناخته شده حوزه تئاتر و دکترای فلسفه فرهنگ در گرایش سینما و تئاتر، در دو جشنواره ایلام و بوشهر، محسن سلیمانی فارسانی در دو جشنواره خوزستان و چهارمحال بختیاری، محمد لارتی در جشنواره‌های استانی تهران و سمنان، رضا گشتاسب در جشنواره‌های چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد (بومی)، ناصر کریمی در دو جشنواره لرستان و مرکزی (بومی) و ابوالفضل همراه در دو جشنواره تهران و البرز داوری کردند.

سهم اندک زنان در داوری جشنواره

طی برگزاری ۳۳ جشنواره تئاتر استانی در سال جاری و در میان ۹۴ داور، فقط نام پنج هنرمند زن دیده می‌شود: مریم‌السادات معلایی در جشنواره خوزستان، فرشته انصاری در جشنواره سیستان و بلوچستان، مرضیه برزوئیان در جشنواره فارس، ندا ثابتی در جشنواره قشم و آذر متفکر در جشنواره بوشهر که به معنای سهم اندک زنان در داوری جشنواره‌های استانی است.

تلاش برای حل یک معضل دیرینه با تمرکززدایی از تئاتر پایتخت

غفلت استفاده از ظرفیت هنرمندان بومی در قامت داوری جشنواره‌ها و تاکید بر چهره‌های ملی و پایتخت‌نشین از معضلات جشنواره‌های تئاتر استانی بود که عمدتا با هدف کاهش انتقادات و حواشی احتمالی صورت می‌گرفت.

ضمن آن‌که هنوز هم این نگاه نخ‌نما و پوسیده در میان برخی اهالی تئاتر استان‌ها وجود داشته و دارد که جامعه هنری پایتخت را بهتر از هم‌استانی‌های خود می‌دانند.

موضوعی که با احساس مسئولیت دست‌اندرکاران جشنواره تئاتر امسال و با برداشتن تمرکز از تئاتر پایتخت، بر آن خط بطلان کشیده شد.

دست‌اندرکاران جشنواره‌های استانی، نشان دادند با اتکا به داوران بومی در هر استان که به‌واسطه آشنایی و تعامل بیشتر با گروه‌های تئاتری و نیز شناخت بسیار عمیقی که از نقاط قوت و ضعف تئاتر استان خود دارند، بهتر از استفاده از سلبریتی‌ها و هنرمندان شناخته شده مرکزنشین، می‌توان آثار پذیرفته‌شده در جشنواره را ارزیابی و به تئاتر فجر معرفی کرد. ضمن آن‌که زیاندند هنرمندان شناخته شده بومی که هنوز از توان خیلی از آنها در جشنواره استانی خود استفاده نشده است.

بی‌شک این شروع حتی اگر با نقدهایی نیز همراه باشد، ارزشمند است و در آینده می‌توان در تعامل با استادان و صاحب‌نظران تئاتری کشور، مورد کنکاش و ارزیابی بیشتر و بهتر قرار گیرد.

بی‌حاشیه‌ترین جشنواره تئاتر استان‌ها

جشنواره تئاتر استان‌ها امسال در حوزه داوری یکی از کم‌حاشیه‌ترین جشنواره‌های تئاتری به‌حساب می‌آمد و در طول یک ماه برگزاری این دوره، برخلاف سایر سال‌ها، کمتر خبری از اعتراض به نحوه داوری دیده می‌شد. شاید یکی از دلایل آن را باید استفاده از هنرمندان با دانش استانی در این جشنواره‌ها عنوان کرد؛ هنرمندانی که به‌دور از هرگونه حاشیه یا تلاش برای چهره شدن، در استان خود به تمرین، اجرا، آموزش و ارتقای دانش می‌پردازند و عموما برای مطرح شدن، دست و پا نمی‌زنند و شاید یکی از جذابیت‌های جشنواره امسال نیز در جذب و استفاده از این هنرمندان بی‌ادعا مستتر است. با وجود این بودند برخی هنرمندان که همچنان معتقدند برای غنای کار نیاز به استفاده از هنرمندان باتجربه و حرفه‌ای پایتخت‌نشین است و مرکز هنرهای نمایشی باید در گعده هیأت داوران از یک هنرمند چهره نیز استفاده می‌کرد. از منظر آنها هنرمندان استانی عموما در مراحل مختلف چندین بار آثار ما را دیده‌اند و از آنها ذهنیت دارند و شاید این ذهنیت بر کار داوری آنها تاثیر بگذارد. از دیگر سو از منظر دیگر، حضور داوران تهران‌نشین می‌تواند در ارتقای دانش هنرمندان استانی مؤثر باشد. نکته‌ای که گرچه در نگاه اول معقولانه می‌آید اما با نگاهی به جدول هیأت داوران جشنواره استان‌ها و توجهی که دست‌اندرکاران اجرایی به حضور هنرمندان باسابقه و مطرح و شاید پایتخت‌نشین استان‌ها در جایگاه داوری دارد، نشان از توجه آنها به این مقوله داشت.

«تهران» آخر هفته میزبان ۱۵ نمایش است

تئاتر در حالی وارد سرمای زمستان می‌شود که سالن‌های تئاتر گرم هستند.

مجموعه تئاتر شهر در این ایام میزبان چهار نمایش است. در تالار اصلی این مجموعه نمایش هتل ریتاج به نمایش درمی‌آید؛ نمایشی که به نویسندگی و کارگردانی حمید حرا همزمان با ایام شهادت حضرت زهرا(س) از جمعه ۲۵ آذر روی صحنه رفت.

«بهرام به روایت هفت پیکر» به نویسندگی و کارگردانی حامد شیخی از ۲۸ آذر در تالار چهارسو اجرای خود را آغاز کرده است. داستان این نمایش حکایت بهرام شاه ایران و عاشقانه او بر دختران هفت گنبد و هفت حکایت آن هفت پیکر برای بهرام است. نمایش «رستم و سهراب» نوشته داریوش نصیری و مرتضی وکیلیان به کارگردانی و تهیه‌کنندگی رضا حسن‌خانی نیز از ۲۰ آذر ساعت ۱۹و۳۰ دقیقه در کارگاه نمایش این مجموعه روی صحنه است.

سرآغاز داستان این نمایش از علاقه‌مند شدن رستم به دختر شاه سمنگان (تهمینه) شروع و تا مرگ سهراب ادامه می‌یابد.

نمایش «هزار باده هزار باد در هزاره‌های شب تو بر تو» به نویسندگی محمدرضا اصلانی و کارگردانی یاسمین عباسی، تازه‌ترین اثر تئاتر شهر است که از روز اول دی در تالار سایه مجموعه تئاتر شهر اجرای خود را آغاز می‌کند.

همچنین نمایش «عبدالرضا» به کارگردانی هومن رهنمون و با بازی سیروس کهوری‌نژاد در سالن استاد سمندریان تماشاخانه ایرانشهر آغاز به کار کرد. داستان این نمایش درباره وضعیت خرمشهر در روزهای آغاز جنگ است.

نمایش «پیکرتراشی» به نویسندگی حسن برزگر و کارگردانی پریسا محمدی، دیگر نمایش تماشاخانه‌های دولتی است که در سالن اصلی مرکز تئاتر مولوی میزبان مخاطبان است. داستان نمایش درباره تعدادی انسان است که تصمیم می‌گیرند بدن و جسم خسته خود را تغییر دهند.

۴ نمایش در پردیس شهرزاد

پردیس تئاتر شهرزاد در این ایام میزبان چهار نمایش است. «پرده‌خانه» نوشته بهرام بیضایی به کارگردانی گلاب آدینه تا ۷ دی در سالن شماره ۲، نمایش «قلندرو» نوشته علی‌محمد نژاد و هانیه بهاری و کارگردانی امیرعلی ابراهیمی از ساعت ۱۸ در سالن شماره ۳، نمایش «کافی‌شاپی‌ها» اثر ویکتور فون پیله با ترجمه بهبود بهلولی و کار مجید علم‌بیگی از ساعت ۱۹و۱۵ دقیقه در سالن شماره ۳ روی صحنه هستند. «پنجری» اثر فردریک دورنمات، عنوان تازه‌ترین نمایش پردیس شهرزاد است که احسان ناجی از اول دی آن را روی صحنه می‌برد.

سایر نمایش‌های تماشاخانه‌های خصوصی

«لارو» و «پزشک نازنین»، دو نمایشی هستند که در نوفل لوشاتو روی صحنه می‌روند. لارو، عنوان نمایشی به نویسندگی، طراحی و کارگردانی سینا صفوی‌فر است و داستان آن درباره شرکتی است که در حوزه پاک کردن خاطرات تلخ فعال است.

نیما هاشمی نیز از ابتدای دی، نمایش پزشک نازنین، اثر نیل سایون را در این تماشاخانه روی صحنه می‌آورد.

تماشاخانه سیمرغ نیز این روزها میزبان آخرین نوار کراپ به کارگردانی مرتضی فرهادی نیاست. مهراد وظیفه، پریسا مشرقی نیا و علی صابونچی بازیگرانی هستند که در آخرین نوار کراپ نمایشنامه ابزرد ساموئل بکت بازی می‌کنند.

۲ نمایش برای کودک و نوجوان

دو نمایش «شاهزاده خانم و کلاغ‌های تاج طلا» و «کوزه عسل» نیز برای علاقه‌مندان به حوزه کودک و نوجوان پیشنهاد می‌شود. نمایش «شاهزاده خانم و کلاغ‌های تاج طلا» نوشته و کارپویا شش پری ویژه در تالار هنر و نمایش «کوزه عسل» به نویسندگی و کارگردانی سینا نورایی در پردیس سپند روی صحنه هستند.

اجرای نمایش‌واره «بانوی بی‌نشان»

نمایش‌واره «بانوی بی‌نشان» که اجرای خود را از سه‌شنبه آغاز کرده است تا ۶ دی به کار خود ادامه می‌دهد.

این نمایش‌واره که با همت اعضای محترم هیات ۱۴معصوم(ع) جامعه سیاوشانی‌ها با بیش از ۱۰ سال قدمت اجرا می‌شود، با تلفیقی از نمایش و روایتگری قدم کوچکی در نشر معارف اسلامی و بیان تاریخ اسلام و بازگویی مظلومیت اهل بیت(ع) خصوصا امیرالمؤمنین(ع) و حضرت زهرا(س) برداشته و در حد توان قدمی در راه آگاهی‌بخشی بیشتر به محبان اهل‌بیت(ع) و خصوصا نسل جوان محسوب می‌شود. در این نمایش‌واره وقایعی چون غدیر، صحیفه، حمله به در خانه حضرت علی(ع) و اتفاقات پس از آن توسط گروه نمایش اجرا و راویان به توضیحات تکمیلی می‌پردازند. برای حضور در این نمایش‌واره می‌توانید تا ۶ دی به آدرس اینترنتی www.banoyebineshan.ir مراجعه و بلیت رایگان خود را دریافت کنید. نشانی محل اجرای این نمایش‌واره هم تهران، خیابان پیروزی، خیابان نبرد شمالی، بلوار پاسدار گمنام، بعد از میدان امام حسن مجتبی(ع)، مجتمع فرهنگی-مذهبی سیاوشانی‌ها است.

اجرای مجلس تعزیه‌خوانی شهادت حضرت زهرا(س)

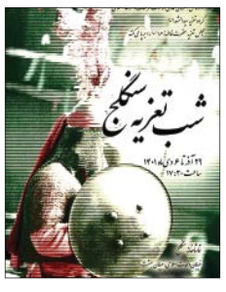

به مناسبت ایام فاطمیه، مجلس تعزیه‌خوانی شهادت حضرت زهرا(س) از امروز تا ۶ دی‌ماه در تماشاخانه سنگلج برگزار می‌شود.

گروه تعزیه سیدالشهدا، در برنامه «شب تعزیه سنگلج» به مناسبت ایام فاطمیه با برگزاری تعزیه‌خوانی شهادت حضرت زهرا(س) میزبان عزاداران و علاقه‌مندان به این هنر خواهد بود.

این مجلس همه‌روزه از ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه در تماشاخانه سنگلج میزبان علاقه‌مندان به این سنت نمایش ایرانی است.

احمد عزیزی، مسعود عزیزی، حسین عقیقی، حسین بایگی، حبیب ماهری، حسین حیدری، سیدمحمد میرنقی، مهدی سعیدی، عباس حیدری، ابراهیم خدابنده‌لو، میلاد عزیزی، عرشیا حسینی و امیرعلی رضایی هنرمندانی هستند که در این مجلس به اجرای تعزیه می‌پردازند.

مجلس حضرت زهرا(س) از قدیمی‌ترین نسخ تعزیه است که رویدادهای زندگی مادر اهل بیت(ع) را پس از وفات رسول اکرم(ص) تا قضیه فدک، خانه‌نشینی حضرت علی(ع) و شهادت این بانوی بزرگ اسلام را روایت می‌کند.

در شب سرد زمستانی

محمد نوری، از صداهای جاودانه موسیقی کلاسیک است، که آثارش پیوند خاصی با فرهنگ ایرانی دارد. این هنرمند که زاده اولین روز زمستان است، اگر چهره در نقاب خاک نکشیده بود، امروز ۹۳ ساله می‌شد. محمد نوری اول دی ۱۳۰۸ در رشت زاده شد. او در کنار تحصیل در رشته نمایش و زبان و ادبیات انگلیسی، آواز ایرانی را نزد اسماعیل مهرتاش آموخت و آواز کلاسیک را نزد اولین باغچه‌بان و فاخره صبا آموخت. محمد نوری پس از انقلاب، فعالیت هنری خود را با آلبوم «در شب سرد زمستانی» از سر گرفت و طی پنج دهه بیش از ۳۰۰ قطعه آوازی اجرا کرد و ترانه‌های زیادی با تم میهنی خواند.

کیوآرکد را اسکن کنید